

PÕLLUMAJANDUSUURINGUTE KESKUS
AGRICULTURAL RESEARCH CENTRE

RIIKLIKE MAJANDUSKATSETE TULEMUSED

HEINTAIMED

Katse teostasid: Matis Moks. PMK Viljandi Katsekeskus

HEINTAIMED / GRASSES

Eesti sordilehte võetud uued heintaimede sordid

Päideroog

‘Marathon’ hea talvekindlusega sort. Saagikus kõigub aastati, esimesel saagiaastal jäi standardsortidele alla, teisel saagiaastal ületas neid kõiki.

Punane ristik

‘Atlantis’ kiire algarenguga nii kevadel kui ka pärast niiteid. Kuivaine saak esimesel saagiaastal usutavalt standardsortidest parem, teisel saagiaastal Marsiga võrdne. Viimase niite kuivaine saak kas suurem või võrdne Marsiga. Kvaliteet ja talvekindlus on võrdne mõlema standardsordiga (Varte, Mars).

Heintaimede sortide levik 2008*

Liik / Sort	Tunnustatud pind, ha
Aasnurmikas (<i>Poa pratensis</i> L.)	
Esto	38,32
Harilik aruhein (<i>Festuca pratensis</i> Huds.)	
Arni	87,32
Darimo	10,2
Jõgeva 47	8,28
Ida-kitsehernes (<i>Galega orientalis</i> Lam.)	
Gale	21,73
Kerahein (<i>Dactylis glomerata</i> L.)	
Jõgeva 220	10,67
Jõgeva 242	2,41
Punane aruhein (<i>Festuca rubra</i> subsp.)	
Kauni	61,52
Jõgeva 70	6,44
Herbert	2
Põldtimut (<i>Phleum pratense</i> L.)	
Tika	242,81
Jõgeva 54	87,1
Comer	57,8
Tia	45,24
Goliath	17
Sale haguhein (<i>Koeleria macrantha</i> (Ledeb.)	
Ilo	1,27
Valge mesikas (<i>Melilotus albus</i> Medik.)	
Kuusiku 1	4,85

Liik / Sort	Tunnustatud pind, ha
Aasrebasesaba (<i>Alopecurus pratensis</i> L.)	
Haljas	9,47
Itaalia raihein (<i>Lolium multiflorum</i> Lam.)	
Talvike	26,62
Karjamaa raihein (<i>Lolium perenne</i> L.)	
Raite	40,66
Raidi	19
Lutsern (<i>Medicago sativa</i> L.)	
Jõgeva 118	47,22
Karlu	33,55
Juurlu	7,5
Ohtetu püsikluste (<i>Bromus inermis</i> Leyss.)	
Lehis	5,34
Punane ristik (<i>Trifolium pratense</i> L.)	
Ilte	209,07
Jõgeva 433	128,4
Varte	95,3
Rajah	38,95
Päideroog (<i>Phalaris arundinacea</i> L.)	
Pedja	11,5
Roog-aruhein (<i>Festuca arundinacea</i> Schr.)	
Fuego	22,57
Retu	7,06
Valge ristik (<i>Trifolium repens</i> L.)	
Jõgeva 4	20,94
Tooma	1,5

* Vastavalt Taimetoodangu Inspektsiooni põldtunnustamise andmetele

Katse agrotehnika

Liik / Species	Mullastik / Soil	Eelvili/ Forecrop	Külvinorm Sowing rate	Külvi kuupäev Sowing date
(2006) Punane ristik <i>Trifolium pratense</i>	LP (g) / sl	Mustkesa Black fallow	20	8.08.2006
(2006) Päideroog <i>Phalaris arundinacea</i>	Go / ls1	Mustkesa Black fallow	15	8.08.2006
(2008) Punane ristik <i>Trifolium pratense</i>	Go / sl	Mustkesa Black fallow	18	13.05.2008
(2008) Aruraihein <i>Festulolium</i>	Go / sl	Mustkesa Black fallow	18	13.05.2008
(2008) Roog-aruhein <i>Festuca arundinacea</i>	Go / sl	Mustkesa Black fallow	33	13.05.2008
(2008) Põldtimut <i>Phleum pratense</i>	Go / sl	Mustkesa Black fallow	10	13.05.2008

() – külviaasta / sowing year

Liik / Species	Väetamine kg/ha / Fertilization kg/ha				
	Külvieelne Before sowing N-P-K	Kevadel Spring N	Peale niiteid After cutting N	Sügisel Autumn P – K	N kokku Nitrogen total
(2006) Punane ristik <i>Trifolium pratense</i>	0-31-105	*	*	*	*
(2006) Päideroog <i>Phalaris arundinacea</i>	0-21-80	68	70	*	138
(2008) Punane ristik <i>Trifolium pratense</i>	0-32-112	*	*	*	*
(2008) Aruraihein <i>Festulolium</i>	0-32-112	*	86	*	86
(2008) Roog-aruhein <i>Festuca arundinacea</i>	0-32-112	*	68	*	68
(2008) Põldtimut <i>Phleum pratense</i>	0-32-112	*	68	*	68

* - ei antud

Liik / Species	Taimekaitse / Plant protection	
	Herbitsiid / Her- bicide	Kuupäev / Date
(2006) Punane ristik <i>Trifolium pratense</i>	*	*
(2006) Päideroog <i>Phalaris arundinacea</i>	*	*
(2008) Punane ristik <i>Trifolium pratense</i>	*	*
(2008) Aruraihein <i>Festulolium</i>	*	*
(2008) Roog-aruhein <i>Festuca arundinacea</i>	*	*
(2008) Põldtimut <i>Phleum pratense</i>	*	*

* - ei tehtud

Heintaimed (katse rajamise aasta 2006), saagiaasta 2008
Grasses results in 2008 (Year of sowing 2006)

Sort Variety	Haljasmassi saak, kg/ha Yield, kg/ha				Kuivaine saak, kg/ha Dry matter yield, kg/ha			
	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut	Kokku Total	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut	Kokku Total
Päideroog (<i>Phalaris arundinacea</i>)								
Marathon	27842	20606		48446	8214	8036		16250
Palaton	27192	19463		46658	7912	8253		16165
Pedja	25817	19206		45021	7410	7817		15226
PD5% (LSD)				45				2
Punane ristik (<i>Trifolium pratense</i>)								
Atlantis	32163	40453	13219	85836	5789	7282	2379	15451
Mars	31166	38063	12167	81397	5641	6890	2202	14733
Varte	31594	38298	8965	78856	5497	6663	1559	13719
PD5% (LSD)				1774				324

Sort Variety	Happekiud, % Acid detergent fiber, %			Proteiin kuivaines, % Crude protein, %			Neutraalkiud, % Neutral detergent fiber, %		
	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut
Päideroog (<i>Phalaris arundinacea</i>)									
Marathon	42,3	37,5		10,2	6,3		64,9	61,1	
Palaton	40,1	37,8		11,3	5,9		62,1	63,5	
Pedja	42,3	37,0		9,3	5,9		65,7	61,3	
Punane ristik (<i>Trifolium pratense</i>)									
Atlantis	28,8	32,1	25,4	16,3	17,2	22,6	38,6	41,6	32,5
Mars	30,1	32,0	25,8	15,3	17,0	22,3	40,1	41,1	32,5
Varte	28,5	31,9	25,1	17,6	17,0	23,3	36,3	40,9	30,9

Sort Variety	Seeduva kuivaine sisaldus, % Total Digestible Nutrients, %			Metaboliseeruv energia, MJ/kg Metabolizable Energy, MJ/kg			Talvekindlus Winter hardiness 1-9 (1=bad/halb)
	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut	1. niide 1-st cut	2. niide 2-nd cut	3. niide 3-rd cut	
Päideroog (<i>Phalaris arundinacea</i>)							
Marathon	55,9	59,7		8,5	9,0		9
Palaton	57,7	59,5		8,7	9,0		9
Pedja	55,9	60,1		8,5	9,1		9
Punane ristik (<i>Trifolium pratense</i>)							
Atlantis	66,5	63,9	69,1	10,1	9,7	10,5	8
Mars	65,5	64,0	68,8	9,9	9,7	10,4	8
Varte	66,7	64,0	69,3	10,1	9,7	10,5	8

Heintaimed (katse rajamise aasta 2008), saagiaasta 2008
Grasses results in 2008 (Year of sowing 2008)

Sort Variety	Haljasmassi saak, kg/ha Yield, kg/hect		Kuivaine saak, kg/ha Dry matter yield, kg/hect	
	1. niide 1-st cut	Kokku Total	1. niide 1-st cut	Kokku Total
<i>Punane ristik (Trifolium pratense)</i>				
Jõgeva 205	20108	20108	2753	2753
Jõgeva 433	24975	24975	3820	3820
Milvus	17032	17032	2986	2986
Rajah	21238	21238	3083	3083
SLM 3.237	21397	21397	3232	3232
PD5% (LSD)		896		140
<i>Aruraihein (Festulolium)</i>				
FL 9805	23688	23688	3696	3696
Hykor	13962	13962	2453	2453
Perun	22913	22913	3369	3369
PD5% (LSD)		1023		135
<i>Roog-aruhein (Festuca arundinacea)</i>				
3FA BTR9	9828	9828	1896	1896
Fuego	10044	10044	2081	2081
Seine	10953	10953	2244	2244
PD5% (LSD)		349		87
<i>Põldtimut (Phleum pratense)</i>				
DP 70-9802	11350	11350	2622	2622
Goliath	10075	10075	2338	2338
L-PHL 458	10350	10350	2412	2412
Ragnar	10300	10300	2451	2451
Tika	9750	9750	2340	2340
PD5% (LSD)		1023		242

Sort Variety	Seeduva kuivaine sisaldus, % Total Digestible Nutrients, %	Metaboliseeruv energia, MJ/kg Metabolizable Energy, MJ/kg	Happekiud, % Acid detergent fiber, %	Proteiin kuivaines, % Crude protein, %	Neutraalkiud, % Neutral detergent fiber, %
	1. niide 1-st cut	1. niide 1-st cut	1. niide 1-st cut	1. niide 1-st cut	1. niide 1-st cut
<i>Punane ristik (Trifolium pratense)</i>					
Jõgeva 205	66,3	10,0	29,3	23,0	37,3
Jõgeva 433	66,3	10,0	29,9	19,6	38,8
Milvus	64,8	9,8	31,3	18,9	39,8
Rajah	66,3	10,0	29,6	20,9	38,1
SLM 3.237	67,1	10,2	28,2	20,0	36,7
<i>Aruraihein (Festulolium)</i>					
FL 9805	68,1	10,3	26,7	15,9	45,1
Hykor	66,5	10,1	28,8	17,5	49,8
Perun	66,6	10,1	28,6	13,2	48,3
<i>Roog-aruhein (Festuca arundinacea)</i>					
3FA BTR9	68,0	10,3	26,8	12,9	45,5
Fuego	67,1	10,2	28,0	13,1	46,4
Seine	65,9	10,0	29,5	12,3	49,0
<i>Põldtimut (Phleum pratense)</i>					
DP 70-9802	66,8	10,1	28,4	12,7	47,7
Goliath	66,9	10,1	28,2	14,6	47,0
L-PHL 458	68,7	10,4	25,9	14,2	45,4
Ragnar	67,3	10,2	27,7	12,0	46,5
Tika	67,9	10,3	27,0	13,0	46,5